

Memorandum

Onderwerp	Evaluatie Treasurystatuut
Datum	16-12-2024
Van	Eric Philips
Aan	Commissie FAC
Telefoonnummer	+31646994725
Team	FN1

Inleiding

Op 20 september 2023 heeft Provinciale Staten het Treasurystatuut 2023 vastgesteld. Bij de vaststelling zijn 2 amendementen aangenomen. Amendement 5 om totaalfinanciering toe te passen en amendement 7 om het garantieplafond te verlagen en het begrippenkader hierop aan te passen. Als vervolg van de bestuurlijke besprekingen is voor de commissie FAC op 17 april 2024 een presentatie geweest over treasury. Aangegeven is dat eind 2024 een memorandum aan de commissie FAC gestuurd wordt met een evaluatie van het treasurystatuut.

In deze memorandum wordt ingegaan op de volgende onderwerpen:

1. Kaderstelling (PS) en uitvoering (GS)
2. Totaalfinanciering
3. Garanties en financiering
4. Treasuryorganisatie
5. Conclusies
6. Vervolg

Ieder onderwerp wordt kort beschreven en geëvalueerd en wordt aangegeven wat mogelijk verbeterpunten zijn. De evaluatie is uitgevoerd door de treasurer met input vanuit het team Planning & Control en Advies, gebaseerd op de ervaringen in 2024.

Kaderstelling (PS) en uitvoering (GS)

Bij de inrichting van de treasuryfunctie hebben PS en GS een verschillende rol. PS heeft een kaderstellende (wat willen we bereiken) en controlerende rol. GS heeft een initiërende en uitvoerende rol (hoe willen we het bereiken).

In september 2023 heeft PS de kaderstellende rol ingevuld door vaststelling van het Treasurystatuut op basis van artikel 10 de financieringsfunctie van de Financiële Verordening. GS had voor de PS-vergadering een concept-treasurystrategie zijnde het uitvoeringskader als bijlage bij het Statenvoorstel gevoegd. Bij de vaststelling van het Treasurystatuut zijn 2 amendementen aangenomen. Amendement 5 waarin werd besloten om totaalfinanciering toe te passen en niet projectfinanciering. In amendement 7 werd besloten om het garantieplafond te verlagen van € 40 miljoen naar € 20 miljoen.

Evaluatie

Het uitgangspunt en afweging van totaalfinanciering versus projectfinanciering was opgenomen in de Treasurystrategie vast te stellen door GS. In feite is het uitgangspunt van totaalfinanciering een kaderstellende uitspraak die niet in de Treasurystrategie opgenomen moet worden maar als uitgangspunt in het Treasurystatuut. De kaderstellende bepalingen met betrekking tot garanties staan wel in het Treasurystatuut. Over de werking van totaalfinanciering en garanties wordt in het vervolg van deze memorandum ingegaan.

Verbeterpunten

- De Treasurystrategie vervangen door uitvoeringsregels vast te stellen door GS. Het gaat bijvoorbeeld om de interne regels van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden, de informatievoorziening vanuit treasury. De paragrafen Financiering en Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de Programmabegroting zijn ook een onderdeel van de kaderstelling door PS waar onderdelen uit de huidige Treasurystrategie in terugkomen, bijvoorbeeld de financiële kengetallen in de paragraaf Weerstandsvermogen.
- De kaderstellende uitspraken door PS worden in het Treasurystatuut opgenomen. Het uitgangspunt van totaalfinanciering wordt ook opgenomen in het Treasurystatuut in het hoofdstuk provinciefinanciering.

Totaalfinanciering

Een belangrijk uitgangspunt voor het bepalen van de financieringsbehoefte is het hanteren van totaalfinanciering. Dit houdt in dat alle lasten en baten worden gesaldeerd en afhankelijk van de ontwikkeling van het saldo een lening wordt aangetrokken. Er is dus geen verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financiering. Voor de bepaling van de daadwerkelijke financiering wordt gekoppeld aan de planning in de begroting een liquiditeitsprognose opgesteld. Hierdoor kan een weergave van de werkelijke kasstromen worden benaderd.

Evaluatie

In 2024 is een verbeterde liquiditeitsprognose opgezet met een prognose en de actuele stand van de liquide middelen. In de presentatie voor de commissie FAC op 17 april 2024 is de opzet van de liquiditeitsprognose ook opgenomen. In de afbeelding hierna zijn de kasstromen opgenomen. Iedere kasstroom bestaat weer uit een aantal onderdelen. Bijvoorbeeld operationele kasstroom inkomend, provinciefonds en motorrijtuigenbelasting, uitgaand salarissen, subsidies en leveranties derden.

Liquiditeitsplanning (bedragen x € 1.000)				
	2024	2024	2024	2024
	januari	februari	maart	Q1
	werkelijk	werkelijk	werkelijk	werkelijk
Beginsaldo Schatkist Ministerie Fin	25.585	39.746	21.823	25.585
1. Totaal beginstand kaspositie	25.585	39.746	21.823	25.585
2. Totaal Operationele kasstroom	16.985	-8.396	11.339	19.928
3. Totaal investeringen kasstroom	-1.221	-7.527	-5.174	-13.922
4. Totaal Financiering kasstroom	-1.604	-2.000	-15.000	-18.604
5. Totaal mutaties 2+3+4	14.160	-17.923	-8.835	-12.598
Totaal liquiditeitsplanning 1+5	39.746	21.823	12.988	12.988

De liquiditeitsprognose wordt verder doorontwikkeld, zoals het scherper maken van de meerjarige verwachtingen van investeringen en specifieke uitkeringen van het Rijk.

In 2024, zijn gebaseerd op de liquiditeitsprognose, geen langlopende leningen aangegaan. Wel zijn 2 kasgeldleningen opgenomen voor ieder 3 maanden om een tijdelijke financieringsbehoefte op te vangen.

De kaders voor het aantrekken van financiering zijn in het Treasurystatuut opgenomen in de artikelen 9 t/m 14. Artikel 9 gaat over de uitgangspunten van financiering vanaf 3 maanden. In lid 9 wordt aangegeven dat minimaal drie offertes aangevraagd wordt waaronder bij de huisbankier. Bij het aantrekken van de kasgeldleningen bleek dat de huisbankier geen kort geld tot 1 jaar leent, alleen langlopende leningen. De richtlijn over de huisbankier kan dus niet worden toegepast. Voor het aantrekken van kort lopende leningen tot 1 jaar is ook een overlap met artikel 15 waarin de richtlijnen staan voor het saldo- en liquiditeitenbeheer. Het onderscheid in het Treasurystatuut van de kaders over het aantrekken van langlopende en kort lopende middelen zou scherper moet worden.

Verbeterpunten

- In artikel 9 van het Treasurystatuut alleen de kaders opnemen voor het aantrekken van langlopende financiering (vanaf 1 jaar).
- In artikel 15 de kaders opnemen voor de kortlopende geldleningen (tot 1 jaar).
- Scherper maken liquiditeitsprognose, zoals meerjarige investeringen en specifieke uitkeringen Rijk.

Garanties en financiering

In het Treasurystatuut zijn kaderstellende artikelen opgenomen met betrekking tot garanties/borgstellingen en financiering. Onder andere is bepaald dat het college bevoegd is borgstellingen en/of garanties te verstrekken tot een nominaal garantiebedrag van € 20 mln. Dit plafond kan door Provinciale Staten worden verhoogd.

Evaluatie

De artikelen van garanties/borgstellingen in het Treasurystatuut zijn ook opgenomen in de Nota financieringsbeleid, door PS vastgesteld in 2020. Gekoppeld aan deze nota zijn ook uitvoeringsrichtlijnen door GS vastgesteld.

In de FAC vergadering op 15 januari 2025 wordt de Nota financieringsbeleid 2020 tegen het licht gehouden met voorstellen met betrekking tot positionering van de kaders van het financieringsbeleid.

Verbeterpunten

- Het Treasurystatuut (mogelijk) aanpassen of aanvullen is afhankelijk van de bespreking van de Nota financieringsbeleid 2020 in de commissie FAC op 15 januari 2025.

Treasuryorganisatie

In de periode van vaststelling van het Treasurystatuut in september 2023 was de functie treasurer vacant.

Evaluatie

Begin 2024 is de functie van treasurer intern ingevuld. Vanuit die functie is ook de presentatie aan de commissie FAC gegeven over treasury.

Eind 2024 wordt invulling gegeven aan de ambtelijke Treasury commissie met ingang per 1 januari 2025. De Treasury commissie kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan de portefeuillehouder Financiën over de uitvoering van het treasurystatuut en het financieringsbeleid.

Conclusies

In 2024 heeft treasury een stap gezet door invulling van de functie van treasurer en het opzetten van een verbeterde liquiditeitsprognose. Verbeterpunten zijn:

- Een scherper onderscheid tussen kaderstelling vast te stellen door PS en de uitvoeringsrichtlijnen vast te stellen door GS;
- Verdere ontwikkeling liquiditeitsprognose;
- De kaders in het Treasurystatuut verbeteren met betrekking tot het aantrekken van langlopende en kortlopende financiering.

Vervolg

Het Treasurystatuut wordt in 2025 aangepast met de geconstateerde verbeterpunten.